

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 92/16

Luksemburg, 8 września 2016 r.

Wyrok w sprawie C-160/15
GS Media / Sanoma Media Netherlands BV,
Playboy Enterprises International Inc.,
Britt Geertruida Dekker

Umieszczenie w witrynie internetowej hiperłącza odsyłającego do utworów chronionych prawem autorskim i opublikowanych bez zezwolenia autora w innej witrynie internetowej nie stanowi „publicznego udostępniania”, gdy osoba, która umieszcza to hiperłącze, działa bez celu zarobkowego i bez wiedzy o niezgodności publikacji tych utworów z prawem

Jeżeli natomiast te hiperłącza są udostępniane w celu zarobkowym, należy domniemywać istnienie wiedzy o bezprawnym charakterze publikacji w innej witrynie internetowej

Spółka GS Media prowadzi witrynę internetową GeenStijl, w której zawarte są, zgodnie z informacjami wskazanymi w tej witrynie, „nowości, ujawnione skandale i śledztwa dziennikarskie dotyczące interesujących tematów w tonie wesołego żartu” i która jest jedną z dziesięciu najczęściej odwiedzanych witryn z zakresu aktualnych informacji w Niderlandach. W 2011 r. GS Media opublikowała artykuł i zamieściła hiperłącze odsyłające czytelników do australijskiej witryny, w której udostępniono fotografie B.G. Dekker. Fotografie te opublikowano w australijskiej witrynie bez zgody spółki Sanoma, wydawcy miesięcznika Playboy, która posiada prawa autorskie do spornych fotografii. Pomimo wezwań Sanomy GS Media odmówiła usunięcia spornych hiperłączy. Gdy na żądanie Sanomy usunięto fotografie z australijskiej witryny, w witrynie GeenStijl opublikowano nowy artykuł, który także zawierał hiperłącze odsyłające do innej witryny, w której można było zobaczyć sporne fotografie. Z tej ostatniej witryny także usunięto fotografie na żądanie Sanomy. Internauci odwiedzający forum GeenStijl zamieścili następnie nowe linki odsyłające do innych witryn, w których można było zapoznać się z fotografiami.

Zdaniem Sanomy spółka GS Media naruszyła prawo autorskie. W postępowaniu kasacyjnym Hoge Raad der Nederlanden (sąd kasacyjny, Niderlandy) zwrócił się w tej kwestii do Trybunału Sprawiedliwości. Zgodnie z unijną dyrektywą podmiot praw autorskich powinien bowiem udzielić zezwolenia na każdą czynność udostępnienia utworu publiczności¹. Jednakże Hoge Raad wskazał, że w Internecie można znaleźć bardzo dużo utworów opublikowanych bez zgody podmiotu praw autorskich. Prowadzący witrynę internetową nie zawsze może łatwo sprawdzić, czy autor udzielił zgody.

W dzisiejszym wyroku Trybunał stwierdził, że zgodnie ze wspomnianą dyrektywą państwa członkowskie powinny zapewnić autorom wyłączne prawo do zezwalania na jakiegokolwiek publiczne udostępnianie ich utworów lub też do zabrania takiego udostępniania. Jednocześnie dyrektywa ta ma na celu utrzymanie właściwej równowagi między, z jednej strony, interesem podmiotów praw autorskich, a z drugiej strony, ochroną interesów i praw podstawowych użytkowników przedmiotów chronionych, w szczególności ochroną ich wolności wypowiedzi i informacji, a także ochroną interesu ogólnego.

Trybunał przypomniał swoje wcześniejsze orzecznictwo, zgodnie z którym pojęcie „publicznego udostępniania” wymaga zindywidualizowanej oceny, która powinna uwzględniać wiele uzupełniających się czynników. Wśród tych czynników w pierwszej kolejności należy w szczególności wymienić zamierzony charakter działania. Użytkownik dokonuje zatem czynności

¹ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167, s. 10).

udostępnienia, gdy podejmuje działania w celu udzielenia swoim klientom dostępu do utworu chronionego, mając pełną świadomość konsekwencji tych działań. W dalszej kolejności pojęcie „publiczności” dotyczy nieokreślonej liczby potencjalnych odbiorców i zakłada dodatkowo dość znaczną liczbę osób. Następnie istotny jest zarobkowy charakter publicznego udostępniania.

Trybunał uściślił, że jego wcześniejsze orzecznictwo² dotyczyło jedynie umieszczenia hiperłącza odsyłających do utworów, które zostały swobodnie udostępnione w innej witrynie internetowej za zgodą podmiotu praw autorskich i że z tego orzecznictwa nie można zatem wywodzić, iż umieszczenie takich linków jest co do zasady wyłączone z pojęcia „publicznego udostępniania”, gdy sporne utwory zostały opublikowane w innej witrynie bez zezwolenia podmiotu praw autorskich.

Jeśli chodzi o tę ostatnią sytuację, Trybunał podkreślił jednak, że Internet ma szczególne znaczenie dla wolności wypowiedzi i informacji i że hiperłącza przyczyniają się do prawidłowego funkcjonowania Internetu oraz do wymiany opinii i informacji. Ponadto przyznał, że trudne, w szczególności dla podmiotów indywidualnych, które zamierzają umieścić takie linki, może okazać się sprawdzenie, czy chodzi o utwory chronione, a także w danym przypadku, czy podmioty praw autorskich związanych z tymi utworami zezwoliły na ich publikację w Internecie.

W świetle powyższych okoliczności Trybunał orzekł, że dla celów zindywidualizowanej oceny istnienia „publicznego udostępniania”, należy – gdy umieszczenie hiperłącza odsyłającego do utworu swobodnie dostępnego w innej witrynie internetowej zostało dokonane przez osobę, która, czyniąc to, nie działała w celu zarobkowym – uwzględnić okoliczność, że osoba ta nie wie i nie może racjonalnie wiedzieć, iż ten utwór został opublikowany w Internecie bez zezwolenia podmiotu praw autorskich. Taka osoba nie działa bowiem co do zasady z pełną świadomością skutków swojego zachowania mającego na celu umożliwienie klientom dostępu do utworu bezprawnie opublikowanego w Internecie.

Gdy zostanie natomiast ustalone, że taka osoba wiedziała lub powinna była wiedzieć, iż hiperłącze, które zamieściła, umożliwia dostęp do utworu opublikowanego bezprawnie – na przykład ze względu na fakt, że została o tym uprzedzona przez podmioty praw autorskich – udostępnienie tego linku stanowi „publiczne udostępnianie”. Podobnie jest w sytuacji, gdy ten link umożliwia użytkownikom obejście ograniczeń zastosowanych w witrynie, w której znajduje się utwór chroniony, w celu ograniczenia dostępu publiczności jedynie dla klientów tejże witryny.

Co więcej, gdy umieszczenie hiperłącza zostaje dokonane w celu zarobkowym, można oczekiwać od podmiotu dokonującego takiego umieszczenia, że przeprowadzi on niezbędne weryfikacje, aby upewnić się, że dany utwór nie został opublikowany bezprawnie. W konsekwencji można domniemywać, iż to umieszczenie zostało dokonane z pełną świadomością chronionego charakteru wspomnianego utworu i ewentualnego braku zgody podmiotu praw autorskich na publikację w Internecie. W tych okolicznościach, i jeżeli to wrzuszalne domniemanie nie zostanie obalone, czynność polegająca na umieszczeniu hiperłącza odsyłającego do utworu bezprawnie opublikowanego w Internecie stanowi „publiczne udostępnianie”.

W niniejszym wypadku jest bezsporne, że GS Media udostępniła hiperłącza odsyłające do plików ze spornymi fotografiami w celach zarobkowych i że Sanoma nie zezwoliła na publikację tych fotografii w Internecie. Ponadto, ze wskazanego w postanowieniu odsyłającym Hoge Raad przedstawienia okoliczności faktycznych wynikać, że GS Media była świadoma bezprawnego charakteru tej publikacji i że nie może ona obalić domniemania, iż umieszczenie tych linków zostało dokonane z pełną świadomością bezprawnego charakteru tej publikacji. A zatem spółka GS Media, umieszczając te linki, dokonała „publicznego udostępnienia”, chyba że Hoge Raad dokona odmiennych ustaleń.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii.

² Wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., *Svensson i in.* (C-466/12); postanowienie z dnia 21 października 2014 r., *BestWater International* (C-348/13, niepublikowane).

Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793